

خلاصه گزارش تولیدات صنعتی جهان و ایران در فصل دوم ۲۰۱۴^۱ و بهار ۱۳۹۳

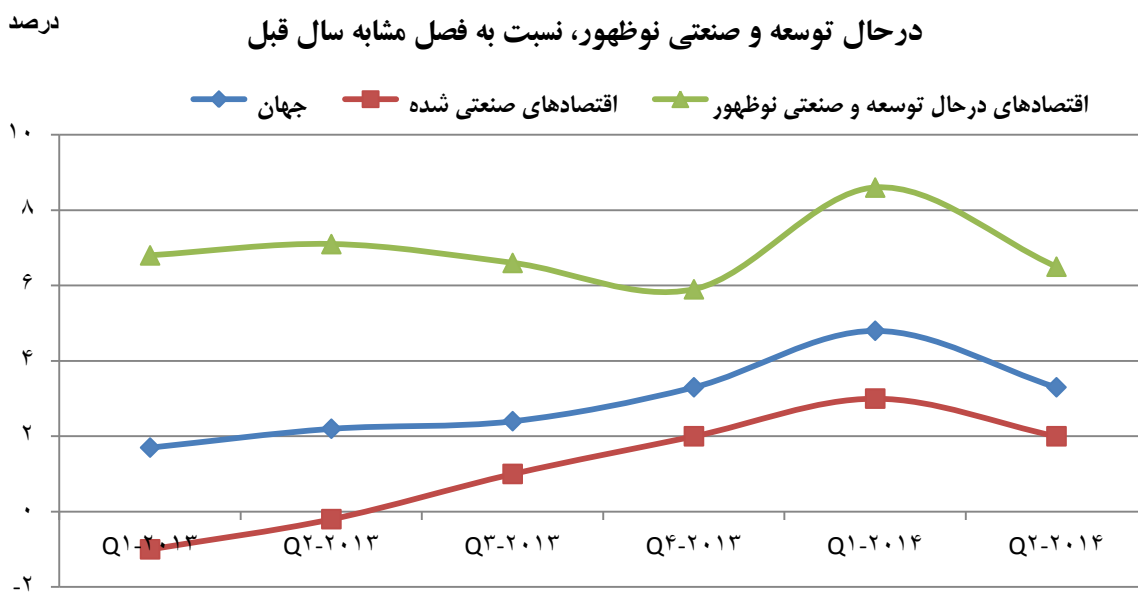
جهان

- ✓ روند صعودی رشد مثبت تولیدات صنعتی جهان که از ابتدای سال ۲۰۱۳ شروع شده بود و تا فصل اول سال ۲۰۱۴ ادامه یافته بود، در فصل دوم ۲۰۱۴ معکوس شد. این کاهش رشد هم در اقتصادهای صنعتی شده و هم در اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور مشاهده شد (شکل (۱)).
- ✓ اروپا نقش زیادی در این کاهش رشد داشته است. اول به این دلیل که رشد تولیدات صنعتی که در اواخر ۲۰۱۳ و اوایل ۲۰۱۴ مشاهده شد، از قدرت کافی برای بازیابی^۲ کامل برخوردار نبود. دوم اینکه سال ۲۰۱۴ با افزایش درگیری ها در نزدیکی اروپا- آفریقای شمالی، خاورمیانه و اخیرا در اکرین- آغاز شد و ظهور نااطمینانی های ژئوپلیتیکی، اطمینان سرمایه گذاران و مصرف کنندگان را از بین برد. این موضوع باعث خروج سرمایه و کاهش قیمت اوراق قرضه و سهام گردید و تاثیر منفی بر تولیدات صنعتی گذاشت.
- ✓ تضعیف بازیابی در برخی از اقتصادهای صنعتی شده، تقاضای کالاهای مصرفی را محدود نمود و در نتیجه اثر منفی بر تولید در اقتصادهای صنعتی نوظهور آسیایی و آمریکای لاتین گذاشت. کاهش ارزش پول ملی در تعدادی از اقتصادهای بزرگ آمریکای لاتین، اعتماد سرمایه گذاران را از بین برد. این عوامل در کنار تقاضای داخلی ضعیف و کاهش جریان ورودی سرمایه در ایالات متحده، اثر منفی بر کل فعالیت های اقتصادی و به خصوص بر تولیدات صنعتی گذاشت.

^۱ World Manufacturing Production, Statistics For Quarter 2, Unido

^۲ Recovery

شکل (۱): نرخ رشد تولیدات صنعتی جهان، اقتصادهای صنعتی شده و اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور، نسبت به فصل مشابه سال قبل

منبع: یونیدو

اقتصادهای صنعتی شده

✓ بعد از یک بهبود کوتاه مدت، نرخ رشد تولیدات صنعتی در اقتصادهای صنعتی شده، از ۲,۵ درصد در فصل اول ۲۰۱۴ (نسبت به فصل مشابه سال قبل) به ۱,۵ درصد در فصل دوم همین سال کاهش یافت (شکل (۲)).

آمریکای شمالی

✓ تولیدات صنعتی در آمریکای شمالی در فصل دوم ۲۰۱۴ بدون افزایش یا کاهش شدید نسبت به قبل، با نرخ ۳,۷ درصد رشد کرد.

✓ در مقایسه با اقتصادهای صنعتی شده دیگر، تولیدات صنعتی آمریکای شمالی ۰,۲٪ بیشتر از میانگین، رشد نمود که بیشتر ناشی از رشد تولیدات صنعتی در کانادا و ایالات متحده بوده است.

اروپا

✓ با کاهش نرخ رشد تولیدات صنعتی در اروپا به ۱,۴ درصد در سال فصل دوم ۲۰۱۴ (نسبت به فصل مشابه سال قبل) روند مثبت رشد تولیدات صنعتی در فصل مذکور معکوس گردید.

✓ رشد تولیدات صنعتی در تعدادی از اقتصادهای بزرگ اروپا کاهش یافت. به عنوان مثال آلمان با داشتن سهم بزرگی از صادرات، با توسعه اقتصادی ضعیف بازارهای خارجی خود مواجه شد. در فرانسه افزایش مالیات بر ارزش افزوده در فصل دوم ۲۰۱۴ اثر منفی بر تقاضای مصرفی و بنابراین بر کل فعالیت های اقتصادی گذاشت. بازیابی در

معاونت بررسی های اقتصادی

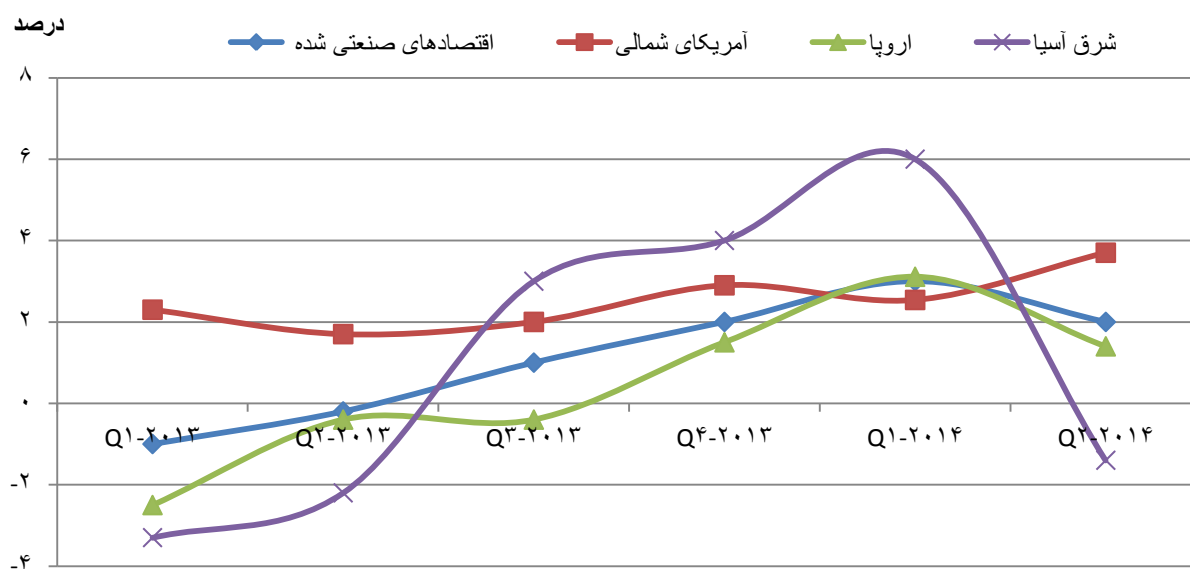
منطقه یورو در نتیجه چشم انداز محتاطانه در کنار کمبود اصلاحات ساختاری و افزایش هزینه واحد نیروی کار در برخی از کشورها، تخریب شد.

آسیای شرقی

✓ در فصل دوم ۲۰۱۴، آسیای شرقی نرخ رشد منفی را برای خود ثبت کرد. تولیدات صنعتی در این منطقه با ۰,۰۵ درصد کاهش نسبت به فصل قبل، به ۱,۳- درصد رسید که این کاهش رشد، بیشتر تحت تاثیر تغییرات اخیر در جمهوری کره و ژاپن بوده است.

✓ نرخ رشد تولیدات صنعتی در جمهوری کره از فصل سوم ۲۰۱۲ منفی شده است و در ژاپن نیز نرخ رشد تولیدات صنعتی از ۸,۲ درصد در فصل اول سال ۲۰۱۴ به ۲,۶ درصد در فصل دوم همین سال کاهش یافته است. نرخ رشد بالای تولیدات صنعتی در ژاپن در فصل قبل ناشی از افزایش مصرف در نتیجه اصلاحات مالیاتی بوده است.

شکل (۲): نرخ رشد تولیدات صنعتی اقتصادهای صنعتی شده نسبت به فصل مشابه سال قبل

منبع: یونیدو

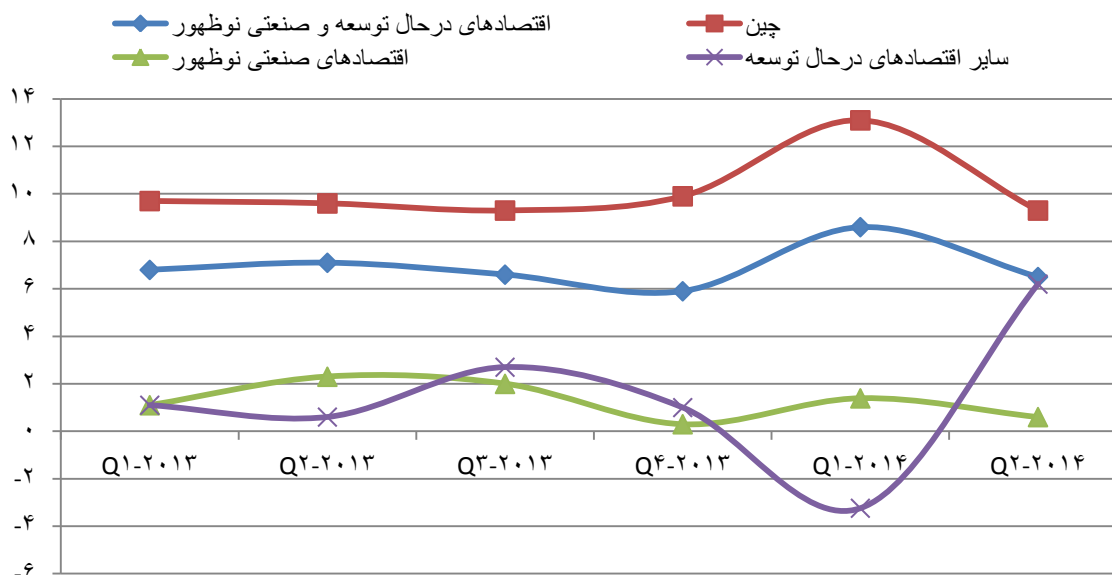
اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی شده نوظهور

✓ بخش صنعت اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور از رکود کشورهای صنعتی شده، بی تاثیر نبوده است. نرخ رشد تولیدات صنعتی این اقتصادها از ۸,۶٪ (نسبت به فصل مشابه سال قبل) در فصل اول ۲۰۱۴ به ۶,۵ درصد در فصل دوم ۲۰۱۴ کاهش یافت (شکل (۳)).

معاونت بررسی های اقتصادی

- ✓ این کاهش، بیشتر در اثر کاهش نرخ رشد در کشور چین بوده، به طوری که نرخ رشد تولیدات صنعتی در این کشور از ۱۳,۱٪ در فصل اول ۲۰۱۴ به ۹,۳٪ در فصل دوم ۲۰۱۴ رسیده است.
- ✓ تولیدات صنعتی در اقتصادهای صنعتی نوظهور (به جز چین) با نرخ رشد ۰,۶٪ در فصل دوم ۲۰۱۴، در سطح پایینی باقی ماند. چشم انداز مثبتی که در ابتدای سال ۲۰۱۴ مشاهده گردید و تولیدات اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور را تحت تاثیر قرار داد، با توجه به رکود دوباره در اقتصادهای صنعتی شده، پایدار باقی نماند.
- ✓ نرخ رشد تولیدات صنعتی در آسیا و اقیانوسیه از ۱۰٪ در فصل اول ۲۰۱۴ به ۷,۹٪ در فصل دوم همین سال کاهش یافت. تعداد زیادی از کشورهای این منطقه ضعیف تر از قبل عمل کردند.
- ✓ کشور هند با دو فصل پی در پی رکود اقتصادی در اثر فشارهای تورمی و افزایش کسری مالی و کسری حساب جاری، با نرخ رشد ۳ درصدی تولیدات صنعتی در فصل دوم سال ۲۰۱۴ مواجه شد. در آمریکای لاتین روند منفی تولیدات صنعتی در فصل دوم ۲۰۱۴ ادامه پیدا کرد که از دلایل آن می توان به پایین بودن تقاضا برای کالاهای صادراتی این منطقه اشاره نمود.
- ✓ تولیدات صنعتی آفریقا در سال ۲۰۱۴ باثبات بوده است. به دنبال رشد پایین ۲,۱ درصدی در فصل اول ۲۰۱۴، تولیدات صنعتی این منطقه در فصل دوم همین سال با نرخ رشد ۲,۷٪ رشد کرد. تثبیت هزینه های انرژی، کاهش قیمت مواد خوراکی و کاهش شتاب تورم، فضای مناسبی را برای این روند مثبت ایجاد نمود.

شکل (۳): نرخ رشد تولیدات صنعتی اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور درصد

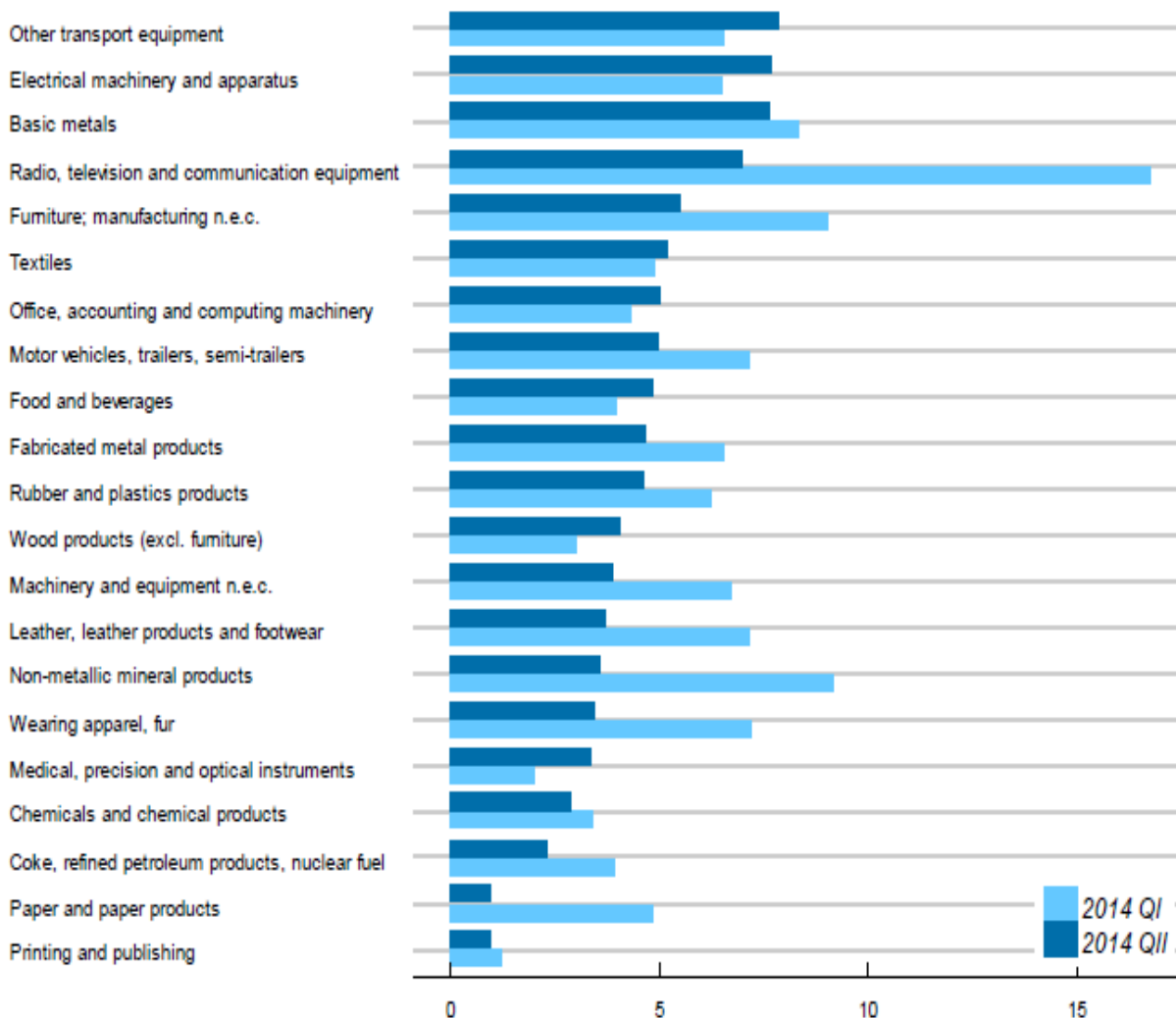

منبع: یونیدو

گروه های صنعت

- ✓ روند مثبت نرخ رشد تمام گروه های صنعتی در اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور در فصل دوم ۲۰۱۴ ادامه پیدا کرد.
- ✓ در اقتصادهای صنعتی شده، از ۲۲ گروه صنعتی، نرخ رشد ۱۵ گروه منفی شد. (تباکو: ۹،۱-؛ کاغذ: ۳،۰-؛ چاپ و تکثیر: ۳،۱-؛ ذغال سنگ و مواد نفتی: ۴،۱-)
- ✓ چشم انداز نامطمئن بازارهای اقتصادی و بازار کار مخصوصا در اقتصادهای صنعتی شده اروپا، تقاضای کالاهای مصرفی کلاسیکی مانند وسایل برقی را کاهش داد. نرخ رشد تولید رادیو، تلویزیون و تجهیزات ارتباطی از ۱۶،۸٪ در فصل اول ۲۰۱۴ به ۷٪ در فصل دوم همین سال رسید.
- ✓ چشم انداز رشد خوش بینانه در صنعت وسایل نقلیه موتوری نیز در فصل دوم سال ۲۰۱۴ تخریب شد. رشد تولید جهانی این گروه از ۷،۱٪ در فصل اول ۲۰۱۴ به ۵٪ در فصل دوم این سال رسید.
- ✓ علی رغم کاهش نرخ رشد گروه های صنعتی به طور کلی، عملکرد برخی از صنایع (علی الخصوص صنایع با تکنولوژی بالا) به طور قابل توجهی بهبود یافت. از جمله این گروه ها می توان به داروها و تجهیزات چشم پزشکی، تجهیزات حمل و نقل، ماشین آلات الکتریکی و تولیدات چوب اشاره کرد.
- ✓ بهبود روند تولیدات دارویی و تجهیزات چشم پزشکی ناشی از افزایش تولید این گروه در اقتصادهای صنعتی شده بوده است (در این اقتصادها تولید این گروه صنعتی با تکنولوژی بالا صورت می گیرد). تولید این گروه صنعتی در ژاپن در فصل دوم ۲۰۱۴، ۱۰٪ رشد کرد.

شکل (۴): نرخ رشد گروه های صنعتی در فصل اول و دوم سال ۲۰۱۴، نسبت به فصل مشابه سال قبل، درصد

منبع: یونیدو

بخش صنعت ایران

ارزش افزوده

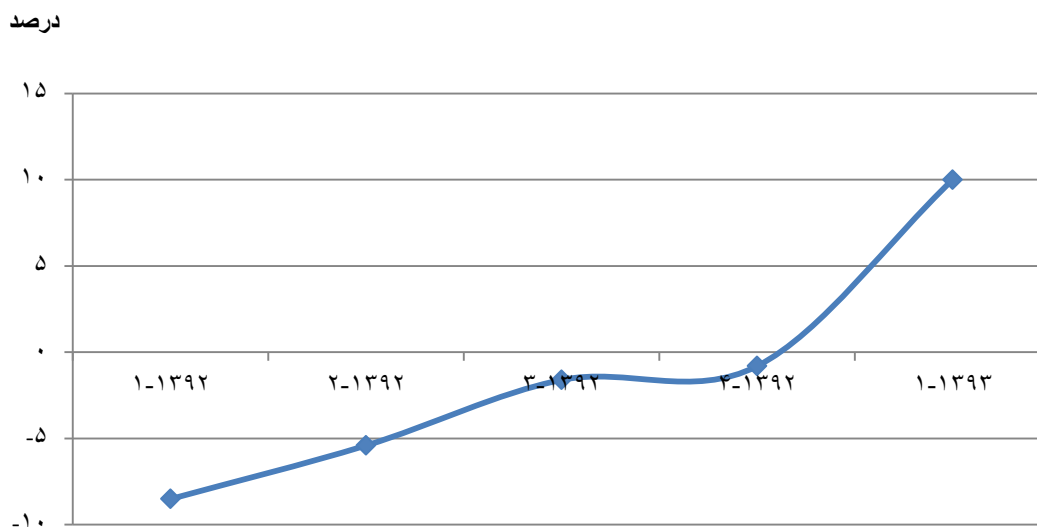
در جدول (۱) رشد ارزش افزوده بخش صنعت ایران طی فصل اول سال ۱۳۹۲ تا فصل اول سال ۱۳۹۳ (نسبت به فصل مشابه سال قبل) نشان داده شده است. اگرچه ارزش افزوده بخش صنعت ایران طی تمام فصول سال ۱۳۹۲ دارای رشد منفی بوده، ولی از روند صعودی برخوردار بوده و در فصل اول سال ۱۳۹۳ نسبت به فصل اول سال ۱۳۹۲، ۱۰ درصد رشد کرده است.

جدول (۱): رشد ارزش افزوده بخش صنعت به قیمت ثابت ۱۳۸۳، نسبت به فصل مشابه سال قبل، درصد

۱۳۹۳	۱۳۹۲			
فصل اول	فصل چهارم	فصل سوم	فصل دوم	فصل اول
۱۰	-۰,۸	-۱,۶	-۵,۴	-۸,۵

منبع: بانک مرکزی

شکل (۴): رشد ارزش افزوده بخش صنعت نسبت به فصل مشابه سال قبل

منبع: بانک مرکزی جمهوری ا.ا.

تولید کارگاه های بزرگ صنعتی

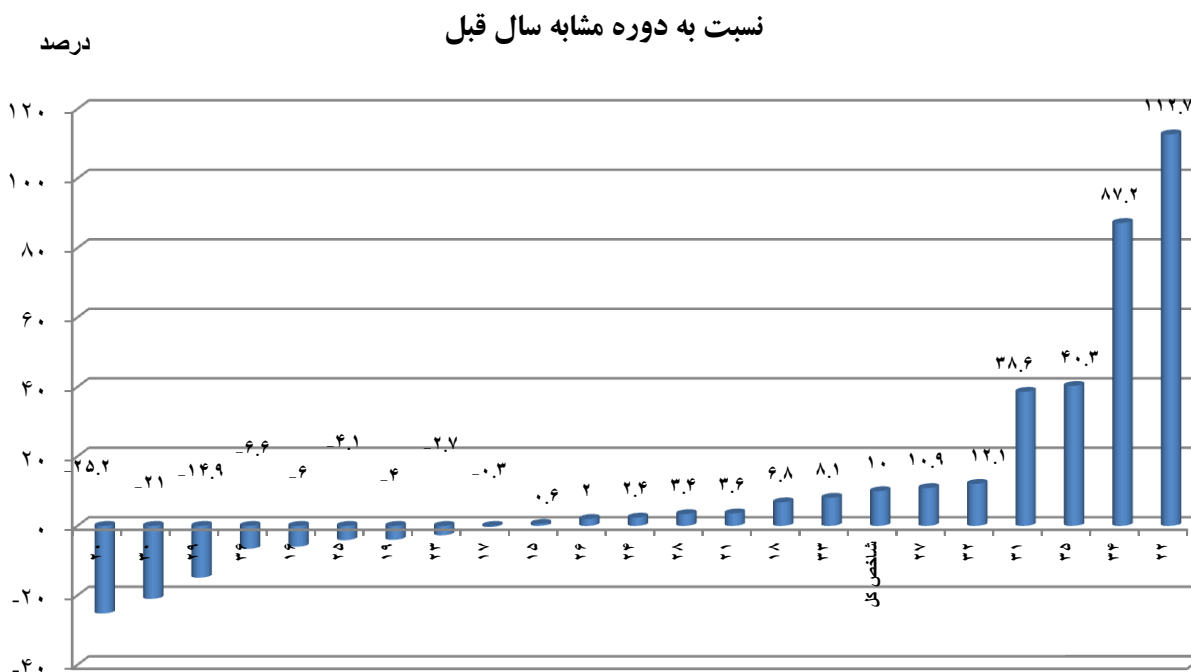
شاخص کل تولید کارگاه های بزرگ صنعتی کشور در سه ماهه اول سال ۱۳۹۳ بر مبنای سال پایه ۱۳۸۳ به عدد ۱۸۴,۱ رسید که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل معادل ۱۰ درصد افزایش یافته است. در دوره مذکور از مجموع ۲۲ کد فعالیت دو رقمی، شاخص تولید ۱۳ گروه صنعتی با ضریب اهمیت ۸۶,۷ درصد در ارزش افزوده کارگاه های بزرگ صنعتی با رشد مثبت بین ۰,۶ درصد تا ۸۷,۲ درصد در شاخص تولید بهار ۱۳۹۳ برخوردار بوده اند که بیشترین افزایش مربوط به صنعت انتشار و چاپ و تکثیر رسانه های ضبط شده (کد صنعت ۲۲) با ۱۱۲,۷ درصد بوده است. با توجه به ضریب اهمیت صنایع در محاسبه شاخص، صنایع تولید وسایل نقلیه موتوری و تریلر (کد صنعت ۳۴) با رشد ۸۷,۲ درصدی بیشترین تاثیر را در افزایش شاخص کل تولید داشته است.

معاونت بررسی های اقتصادی

همچنین شاخص تولید ۹ گروه صنعتی دیگر با ضریب اهمیت ۱۳,۳ درصد در ارزش افزوده، در سه ماهه اول سال ۱۳۹۳ نسبت به دوره مشابه سال قبل بین منفی ۰,۳ درصد تا منفی ۲۵ درصد کاهش داشته که بیشترین کاهش معادل ۲۵,۲ درصد و متعلق به کد صنعت ۲۰ یعنی گروه صنایع تولید چوب، محصولات چوبی و چوب پنبه ای (غیر از مبلمان) می باشد.

شکل (۵) درصد تغییرات تولید را در سطح گروه های دو رقمی در مقایسه با شاخص کل نشان می دهد.^۳

شکل (۵): تغییرات شاخص تولید گروه های مختلف صنایع طی سه ماهه اول سال ۱۳۹۳

منبع: بانک مرکزی

در بین ۷ گروه صنعتی مهم که در جدول (۲) آمده و در مجموع حدود ۸۳ درصد ضریب اهمیت را به خود اختصاص داده اند، فقط شاخص تولید گروه صنایع تولید ماشین آلات و تجهیزات طبقه بندی نشده در جای دیگر در سه ماهه اول سال ۱۳۹۳ نسبت به دوره مشابه سال قبل کاهش یافته است و شاخص تولید ۶ گروه مهم دیگر افزایش داشته اند.

^۳ نام صنعت مربوط به هر کد فعالیت و ضریب اهمیت مربوط به آن در جدول (۵) در قسمت ضمیمه آورده شده است.

جدول (۲): درصد تغییر شاخص تولید گروه های صنعتی مهم

کد صنعت	عنوان	درصد تغییر شاخص تولید	ضریب ارزش افزوده صنعت (۱۳۸۳=۱۰۰)
۲۷	صنایع تولید فلزات اساسی	۱۰/۹	۲۰/۱
۳۴	صنایع تولید وسایل نقلیه موتوری و تریلر	۸۷/۲	۱۹/۰
۲۴	صنایع تولید مواد و محصولات شیمیایی	۲/۴	۱۷/۷
۲۶	صنایع تولید محصولات کانی غیرفلزی	۲/۰	۱۰/۷
۱۵	صنایع تولید مواد غذایی و آشامیدنی ها	۰/۶	۷/۸
۲۹	صنایع تولید ماشین آلات و تجهیزات طبقه بندی نشده در جای دیگر	-۱۴/۹	۴/۵
۳۱	صنایع تولید ماشین آلات مولد و انتقال نیروی برق و دستگاه های برقی	۳۸/۶	۳/۶

منبع: بانک مرکزی

تهیه و تنظیم: گیتی شاکری

مهر ۱۳۹۳

منابع

۱. بانک مرکزی، شاخص تولید کارگاه های بزرگ صنعتی، سه ماهه اول سال ۱۳۹۳

۲. World Manufacturing Production, Statistics For Quarter 2, Unido

ضمیمه

جدول (۳): نرخ رشد تولیدات صنعتی نسبت به فصل مشابه فصل قبل، درصد

اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور (بر حسب منطقه)					اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور (بر حسب توسعه یافتگی)					اقتصادهای صنعتی شده				جهان	
کل	سایر	آمریکای لاتین	آسیا و اقیانوسیه	آفریقا	کل	سایر اقتصادهای در حال توسعه	کمتر توسعه یافته	اقتصادهای صنعتی نوظهور	چین	کل	شرق آسیا	اروپا	آمریکای شمالی		
۶,۸	۱,۶	۰,۱	۸,۴	-۱,۸	۶,۸	۱,۱	۴	۱,۱	۹,۷	-۱	-۳,۳	-۲,۵	۲,۳	۱,۷	۲۰۱۳-۱
۷,۱	۲,۸	۲,۱	۸,۸	۰,۷	۷,۱	۰,۶	۷,۱	۲,۳	۹,۶	-۰,۲	-۲,۲	-۰,۴	۱,۷	۲,۲	۲۰۱۳-۲
۶,۶	۳,۹	۰,۶	۸,۸	۰,۱	۶,۶	۲,۷	۱,۹	۲	۹,۳	۰,۹	۲,۵	-۰,۴	۲	۲,۴	۲۰۱۳-۳
۵,۹	۴,۵	۰,۲	۷,۶	۰,۷	۵,۹	۱	-۰,۵	۰,۳	۹,۹	۲,۲	۴	۱,۵	۲,۹	۳,۳	۲۰۱۳-۴
۹,۳ ۶	۵,۷	۱,۴۵	۱۰,۵۱	۰,۷۱	۹,۳۶	-۳,۲۴	-۲,۹۶	۱,۳۹	۱۳,۱	۳,۳	۵,۹	۳,۱۱	2.54	5.12	۲۰۱۴-۱
۶,۵	۵,۵	-۱,۹	۷,۹	۲,۷	۶,۵	۶,۲	۰,۱	۰,۶	۹,۳	۱,۵	-۱,۴	۱,۴	۳,۷	۳,۳	۲۰۱۴-۲

منبع: یونیدو

جدول (۴): نرخ رشد تولیدات صنعتی نسبت به فصل قبل، درصد

اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور (بر حسب منطقه)					اقتصادهای در حال توسعه و صنعتی نوظهور (بر حسب توسعه یافتگی)					اقتصادهای صنعتی شده				جهان	
کل	سایر	آمریکای لاتین	آسیا و اقیانوسیه	آفریقا	کل	سایر اقتصادهای در حال توسعه	کمتر توسعه یافته	اقتصادهای صنعتی نوظهور	چین	کل	شرق آسیا	اروپا	آمریکای شمالی		
۱۰,۱	۰	-۰,۸	۱۳,۱	-۰,۷	۱۰,۱	۰,۵	۰,۱	۰,۵	۱۶,۱	-۱	۱,۴	۰	۱,۳	۴	۲۰۱۳-۱
۹,۶	۰,۳	-۰,۲	۱۳,۲	-۰,۴	۹,۶	-۲,۷	۵,۵	۰,۱	۱۵,۶	۰,۱	-۱,۱	۰	۱,۲	۳,۲	۲۰۱۳-۲
-۲,۲	۱,۳	-۰,۴	-۲,۹	-۰,۹	-۲,۲	۰,۴	۰,۳	۰,۳	-۳,۶	۰,۴	۰,۸	۰,۲	۰,۳	-۰,۵	۲۰۱۳-۳
-۱,۷	۰,۶	-۰,۸	-۲,۳	۲,۱	-۱,۷	۰,۵	-۰,۳	-۰,۴	-۲,۶	۱,۲	۲,۷	۰,۶	۱,۲	۰,۲	۲۰۱۳-۴
۱۲,۸۸	۰,۸۷	۱,۱	۱۵,۸۲	-۰,۴۳	۱۲,۸۸	۰,۴۱	-۲,۵۱	۰,۹	۱۹,۰۵	۰,۴۲	-۰,۳۱	۰,۸۷	۰,۶۴	۴,۸۱	۲۰۱۴-۱
-۱,۲	۱,۸	-۰,۴	-۱,۶	۱,۲	-۱,۲	۲,۸	-۱,۶	۰,۷	-۲,۲	۰	-۲,۵	۰,۲	۱,۶	-۰,۵	۲۰۱۴-۲

منبع: یونیدو

جدول (۵): نام صنایع، کد فعالیت و ضرایب مربوطه

ضرایب	نام صنعت	کد فعالیت
۱۰۰/۰۰	شاخص کل	
۷/۸۰	صنایع تولید مواد غذایی و آشامیدنی‌ها	۱۵
۰/۸	صنایع تولید محصولات از توتون و تنباکو (سیگار)	۱۶
۲/۷	صنایع تولید منسوجات	۱۷
۰/۲	صنایع تولید پوشاک و عمل آوردن و رنگ کردن پوست خزدار	۱۸
۰/۲	صنایع تولید چرم و مصنوعات چرمی (کیف، کفش، چمدان و غیره)	۱۹
۰/۵	صنایع تولید چوب، محصولات چوبی و چوب پنبه‌ای (غیر از مبلمان)	۲۰
۱/۱	صنایع تولید کاغذ و محصولات کاغذی	۲۱
۰/۵	انتشار و چاپ و تکثیر رسانه‌های ضبط شده	۲۲
۱/۴	صنایع تولید فرآورده‌های نفتی (به غیر از پالایشگاه‌های نفت)	۲۳
۱۷/۷	صنایع تولید مواد و محصولات شیمیایی	۲۴
۲/۲	صنایع تولید محصولات لاستیکی و پلاستیکی	۲۵
۱۰/۷	صنایع تولید محصولات کانی غیر فلزی	۲۶
۲۰/۱	صنایع تولید فلزات اساسی	۲۷
۱/۹	صنایع تولید محصولات فلزی فابریکی بجز ماشین آلات و تجهیزات	۲۸
۴/۵	صنایع تولید ماشین آلات و تجهیزات طبقه‌بندی نشده در جای دیگر	۲۹
۰/۷	تولید ماشین‌آلات اداری و حسابگر و محاسباتی	۳۰
۲/۶	صنایع تولید ماشین‌آلات مولد و انتقال نیروی برق و دستگاه‌های برقی	۳۱
۱/۷	صنایع تولید رادیو و تلویزیون، دستگاه‌ها و وسایل ارتباطی	۳۲
۰/۴	صنایع تولید ابزار پزشکی، اپتیکی، انواع ساعت و ابزار دقیق	۳۳
۱۹/۰	صنایع تولید وسایل نقلیه موتوری و تریلر	۳۴
۲/۳	صنایع تولید سایر وسایل نقلیه	۳۵
۰/۳	صنایع تولید مبلمان و مصنوعات طبقه‌بندی نشده در جای دیگر	۳۶

منبع: بانک مرکزی